

О.А. Лисенко, В.В. Лисенко

Національний університет харчових технологій (Київ),

ТОВ «Онтаргіт» (Київ)

АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

В сучасних умовах господарювання для підтримки конкурентоспроможності своєї продукції підприємства повинні постійно поліпшувати свою діяльність. Все це вимагає розробки нових технологій ведення бізнесу і впровадження нових ефективних методів управління і організації діяльності підприємства. Однією з провідних методологій бізнес-моделювання на сьогодні є ERP-рішення, серед яких найбільш часто обираються керівниками підприємств система управління Microsoft Dynamics AX.

Як зазначає Климчук М. у своїй роботі, бізнес-процес – це логічний, послідовний, взаємопов'язаний набір заходів, що споживає ресурси виробника, створює цінність і видає результат споживачу [1]. Аудит бізнес-процесів дозволяє аналізувати бізнес-процесів підприємства в розрізі їх функціонування, управління, ефективності, кінцевого результату діяльності та міри задоволеності клієнтів. Оскільки будь-яка операція на підприємстві є носієм як матеріальних витрат, так і витрат на оплату роботи персоналу, тому за допомогою засобів моделювання можна проводити вартісний аналіз бізнес-процесів, що дозволить обліковувати витрати з метою визначення загальної вартості бізнес-процесу.

На сучасному етапі розвитку інформаційних технологій практично всі розроблені види програмного забезпечення, що стосуються автоматизації діяльності підприємства, дозволяють проводити моделювання бізнес-процесів [2, с. 318]. Microsoft Dynamics AX є одним з рішень для управління підприємством, які були розроблені підрозділом Microsoft Dynamics корпорації Microsoft. Дана система має універсальну функціональність, яка може бути адаптована під будь-яке підприємство. При цьому вона відрізняється високою масштабованістю та здатністю до інтеграції із впровадженими на підприємстві бізнес-додатками. Широкі функціональні можливості і новітні засоби для ведення міжкорпоративного бізнесу дозволяють віднести Microsoft Dynamics AX до категорії ERP – II [3, с. 15].

Керівництва великих вітчизняних підприємств обирають все частіше Microsoft Dynamics AX, оскільки у її основі закладені найсучасніші західні технології управління і високотехнологічні рішення, що дозволяють ефективно управляти підприємством. При цьому система дозволяє створювати складні комплексні системи управління бізнесом незалежно від кількості і місцезнаходження структурних підрозділів і підприємств-філій. На базі Microsoft Dynamics AX розроблена достатня кількість крупномасштабних рішень, що стосуються фінансування, бюджетування, казначейства, заробітної плати, кадрового обліку, а також галузеві рішення для енергетики, харчової

промисловості, промислового виробництва, добувної промисловості, транспорту, телекомунікації, оптової торгівлі і дистрибуції та ін., крім цього розроблені рішення для управління кредиторською та дебіторською заборгованостями, бухгалтерського обліку, виробничого планування тощо.

На сьогодні існує два шляхи впровадження системи: або за допомогою запрошених фахівців або з використанням власних ІТ-працівників. Терміни впровадження Microsoft Dynamics AX залежать від багатьох чинників, але в середньому період впровадження складає 4-9 місяців.

Так, практичний досвід впровадження Microsoft Dynamics AX на підприємстві ПАТ «Запоріжтрансформатор» показує, що група фахівців з впровадження даної системи та декілька ІТ-працівників підприємства за 1,5 року автоматизувала основні бізнес-процеси підприємства для досягнення двох основних поставлених цілей: забезпечення розрахунку собівартості виробництва трансформаторів для кожного окремого завдання та виробничого планування за стандартами MRP-II. При цьому впроваджена система була модифікована під специфічну діяльність ПАТ «Запоріжтрансформатор», що пов'язана з несерійним випуском трансформаторів під замовлення. Хоча система і була впроваджена, проте було виявлено, що система дала збій при обробці даних, пов'язаних з довгостроковим плануванням виробництва із-за великої кількості номенклатурних одиниць. Протягом шести років фахівці відділу корпоративних інформаційних систем продовжували адаптовувати нову систему під вимоги підприємства. В результаті, було виявлено, що на поточній версії системи не може бути досягнута одна з поставлених цілей – планування за стандартами MRP-II. Підприємство було вимушено у 2011 р. перейти на нову версію.

Отже, сучасне програмне забезпечення Microsoft Dynamics AX - це масштабована система для середніх і великих підприємств, корпорацій і холдингових структур, що надає єдине інтегроване рішення, яке направлено на підвищення керованості діяльністю підприємства і зростання прибутку. Впровадження зазначеної системи на вітчизняних підприємствах, як багатофункціонального ERP-рішення, не зважаючи на усі недоліки та складнощі, дозволить охопити підприємство в цілому, включаючи виробництво і дистрибуцію, управління ланцюжками постачань і проектами, фінансовий менеджмент і засоби бізнес-аналізу, управління взаємовідносинами з клієнтами і управління персоналом.

Література

1. Климчук М.М. Бізнес-процеси: еволюція, сутність, класифікація та бізнес-моделювання [Електронний ресурс] / М.М. Климчук // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – 2010. – Вип. 4. – Режим доступу до журн. http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchtei/2010_4/NV-2010-V4_3.pdf.

2. Лисенко О.А. Основні методологічні підходи до моделювання бізнес-процесів на підприємстві // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. – Луганськ, 2011. – №13(167). – С. 314-319.

3. Корепин В. Microsoft Dynamics AX 2009. Руководство пользователя : Т. 1 / В. Корепин. – М. : Эком, 2010. – 1520 с.